

ТҮСІНІК ХАТ

Мектеп жасына дейінгі балалар білуге тиісті қарапайым математикалық білім негіздерін неғұрлым тереңірек меңгерте отырып, олардың ой-өрісін, білім дағдысы деңгейін кеңейту, сана-сезім, таным, қабылдау әркетін дамытып, білімге қызығушылығын арттырып, баланың өздігінен еңбектену белсенділігін қалыптастыру қажет. Ұсынылып отырған «Қызықты логика әлемі» вариативтік компоненті 5-6 жастағы балаларды тәрбиелеу мен дамытудың міндеттерін жүзеге асырады. Берілген тапсырмаларды орындау барысында балалар заттар мен құбылыстардың мәнді белгілерін айқындайды, қатынас, жүйелеу, салыстыру, талдау, сараптау жайлы түсініктерді меңгереді. Бағдарламадағы ойындар мен тапсырмалар, қолмен пішіндерді құрастыруға, талдауға, жинақтауға, әсемдікті түсінуге, салыстыруға, үйлестіруге, есте сақтауға көп көмегін тигізеді.

Бағдарламаның мазмұны: Материалдар ұйымдастырылған оқу қызметінің негізгі тақырыптарын жинақтап, қорытындылауды талап ететіндей, «Кім тапқыр, «Ойнайық та ойлайық!», «Кішкентай математиктер», «Ғажайып тапсырмалар» ойындар бойынша балалардың білімдерін тереңдетіп, кеңейтетіндей етіп іріктелген.

Бағдарламаның мақсаты: Қарапайым мысалдар мен есептерді шешеді, логикалық байланыстар мен заңдылықтарды қалыптастырып, логикалық ойын тапсырмаларын орындайды;

Бағдарламаның міндеттері:

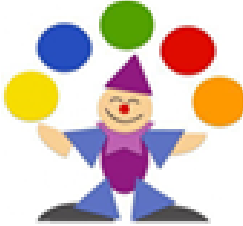
- ақыл-ой әрекетінің дамуын, логикалық ойлау, салыстыру, талдау, жинақтау дағдыларын қалыптастыру, өзін-өзі бақылау дағдыларын дамыту;
- талдап-ойлауға, есте сақтауға, ой-өрісті дамытуға, қиыншылықтарды жеңіп шығуға дағдыландыру;
- зейінін , қиялын, танымдық процестерін, қолдың ұсақ бұлшық еттерін дамыту.

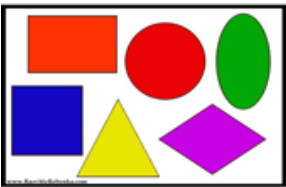
Күтілетін нәтижелер:

- ақыл-ой әрекетінің дамытады, логикалық ойлауын салыстырып, талдау жасай алады, жинақтау дағдыларын қалыптастыра алады.
- Есте сақтап, ой-өрісін дамыта алады, қиыншылықтарды жеңіп шығуға дағдыланады.
- зейінін , қиялын, танымдық процестерін және қолдың ұсақ бұлшық еттерін дамыта алады.

Бағдарлама аптасына 1 рет, жалпы саны -33 сағатқа жоспарланған.

Тақырыптық жоспары

№	Тақырыбы	Мақсаты	Қолданатын дидактикалық материал	Сағат саны
1	«Кәне, кім тапқыр!»	Білімділік Есте сақтау түрлерін, қиял мен зейінді қалыптастыру және дамыту. Жалпы оқу икемі мен дағдыны қалыптастыру және дамыту. Жаңа шешімдерді іздеу және қажетті нәтижеге жетудің ерекше тәсілдерін табу. Дамытушылық Қоршаған ортаға оң көзқараспен қарауына ықпал етіп, қарым-қатынас мәдениетіне тәрбиелеу. Тәрбиелік Сөздермен, сөз тіркестерімен және сөйлеммен жұмыс істеу барысында тілді дамыту.	Логикалық тапсырмалар, үлестірмелі суреттер, сызба карточкалар, санағыш таяқшалар, үн таспа, «Монгол» ойыны, «Игровизор», кейіпкер 	1 06.09
2	«Хайуанаттар бағындағы қызықтар»	Білімділік Балаларға хайуанаттар бағы туралы түсінік беру, жабайы аңдар туралы білімдерін тиянақтау. Дамытушылық Аңдардың кейбір ерекшеліктерін салыстыра айту арқылы ойлау қабілеттерін дамыту. Зейінін, қиялын, танымдық процестерін, қолдың ұсақ бұлшық еттерін дамыту	аңдардың карточкалары, үн таспа, логикалық тапсырма, сызба тапсырмалар, «Игравизор», «Танграм» ойыны, хайуанаттар бағы 	1 13.09
3	«Кішкентай математиктер»	Балаларды жіктеу, орналастыру сияқты логикалық амалдарды ғана емес, ойнату, пайымдауды қажет ететін логикалық тапсырмаларды орындату: заттарды әр түрлі белгілері бойынша салыстыру дағдыларын жетілдіру.	ойынға қажетті карточкалар, сандар, сызба тапсырма, логикалық тапсырма, «Игровизор», кейіпкер 	1 20.09
4	«Игровизор» ертегі кейіпкерлері	Білімділік Тапсырмалар арқылы логикалық ойлау қабілеттеін арттыру, ынтамен дұрыс орындауға үйрету, ой-өрісін кеңейту. Тәрбиелік	сандар, үлестірмелі аңдар суреттері, сызба тапсырма, логикалық тапсырма «Игровизор»	1 27.09

		байқағыштыққа, ұқыптылыққа, ерікті, жігерлі, білімге ынталы болуға тәрбиелеу.	ертегі кейіпкерлері 	
5	«Кәне, кім тапқыр?»	Білімділік Геометриялық пішіндерді ажырата отырып, логикалық ойлау қабілетін дамыту Бағдарламаның көздеген мақсатына жету үшін өз бетінше іздену әрекеттерін қалыптастыру; Негізгі ойлау операцияларын саналы түрде қолдана білуге үйрету. Яғни, ақпаратты сауатты қолдана білуін қалыптастыру; Дамытушылық Қиялдар, елестету және шығармашылық ойлауын дамыту; Өз пікірін айту және оны дәлелдеу, дұрыс сөйлеуге дағдыларын қалыптастыру; Тәрбиелік Алған білімдерін күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету және тәрбиелеу.	Түрлі-түсті үлестірмелі карточкалар, сандар, сызба тапсырмалар, логикалық тапсырмалар, «Игровизор», тосын сәт 	1 04.10
6	«Пішіндер сыры»	Білімділік Балалардың зейінін, ойлау қабілеттерін сандардың таңбаларын танып ажыратуды, геометриялық денелерді, олардың түстерін ажыратуды ойын арқылы жетілдіре түсу. Тәрбиелік Тапқырлыққа, ептілікке, жылдамдыққа, достыққа тәрбиелеу.	Түрлі түсті пішіндер, (гүл, орамал, бантик, көзілдірік), сызба тапсырма, логикалық тапсырма, «Танграмм» ойыны, «Игровизор» 	1 11.10
7	«Танграмм» ойыны »	Білімділік Балаларды тапқырлыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Дамытушылық Ойлау, көріп - тану, зейін, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Тәрбиелік	Логикалық тапсырмалар, жұмбақтар, сандар, Үлестірмелі карточка, сызба тапсырма, «Танграмм» ойыны,	1 18.10

		Тапқырлыққа, ептілікке, жылдамдыққа, достыққа тәрбиелеу.	«Игровизор», кейіпкер 	
8	«Ғажайып тапсырма әлемі»	Білімділік қызығушылықтарын арттыру. Пішіндерден бейне құрастыруды одан әрі жалғастыру. Тәрбиелік Көп білуге , ізденуге ұмтылдыру , білімдерін жан жақты дамыту , ұшқыр ойлауға баулу .	үлгі карточкалар, сызба тапсырмалар, логикалық тапсырма, «Коломбовое яйцо», «Танграм» ойыны, «Игровизор», кейіпкер 	1 25.10
9	«Тапқыр болсаң, тауып көр»	Білімділік Ойлай қабілетін арттыра отырып, санауды үйретуді жалғастыру, есте сақтау қабілеттерін арттыру. Дамытушылық Логикалық ойлау қабілеттерін, зейінін дамыту.	Сызба тапсырма, логикалық тапсырма, «Коломбовое яйцо» , «Танграм» ойыны, «Игровизор» кейіпкелер 	1 08.11
10	«Логика сыры»	Білімділік Санау ұғымдарын одан әрі жалғастыру, логикалық ойлау қабілеттерін шыңдау, белсенділікке баулу. Дамытушылық Логикалық ойлау қабілеттерін, білім-білік дағдыларын, есте сақтау қабілеттерін дамыту.	Ойынға қажетті заттар, сандар, санағыш, сызба тапсырма, логикалық тапсырма, «Коломбовое яйцо», «Игровизор», кейіпкер 	1 15.11

11	Ойна да ойлан!	Білімділік Балалардың есте сақтау қабілеттерін қызықты жаттығулар арқылы арттыру. Логикалық есептер шығару арқылы ойлау қабілетін, ұзын, қысқа, биік, аласа ұғымдарын бекіту. Дамытушылық Байқампаздығын, сабаққа қызығушылығын дамыту.	Ойынға қажетті сурет, сандар, сызба тапсырма, логикалық тапсырма, «Танграм» ойыны, «Игровизор», кейіпкер 	1 22.11
12	Ойна, ойла, жікте!	Білімділік Заттарды белгілі бір қасиеттері бойынша салыстыруға, топтастыруға үйрету Дамытушылық Логикалық ойлау қабілеттерін, білім-білік дағдыларын, ойнай отырып ойлауға бағыт беру. Есте сақтау қабілеттерін дамыту.	Ойынға қажетті суреттер, сандар, сызба тапсырма, логикалық тапсырма, «Монгол» ойыны, «Игровизор»	1 29.11
13	Зейінді бол	Білімділік Балалардың зейінін шоғырландыру, ой-өрісін, танымдық белсенділіктерін арттыру. Дамытушылық Балалардың логикалық қабілетін, пәнге қызығушылығын, белсенділігін дамыту. Тәрбиелік жинақылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. Заттарды белгілі бір қасиеттері бойынша салыстыруға, топтастыруға үйрету	Ойынға қажетті суреттер, сикырлы қапшық сызба тапсырмалар, «Танграм» ойыны, «Игровизор» кейіпкері 	1 06.12
14	«Жүзден жүйрік»	Білімділік Сандар туралы өткенді пысықтау, ойындар арқылы ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, үлкен-кіші ұғымдарын бекіту. Логикалық	Сызба карточкалар, сандар, санамақ, логикалық тапсырмалар,	1 13.12

		тапсырмаларды шешу арқылы ойлау қабілеттерін, зейінін тұрақтандыру.	«Коломбовое яйцо», «Игровизор», кейіпкер 	
15	«Сикырлы қораптың қызықтары»	Білімділік Заттың қасиеттерін, геометрикалық фигуралар мен олардың белгілері туралы білімдерін қайталау, Дамытушылық Сандар құрамын бекіту, саусақ қимылын дамыту. Сөздермен, сөз тіркестерімен және сөйлеммен жұмыс істеу барысында тілді дамыту. Ойлау мен тіл бір-бірімен тығыз байланысты. Олар бірге пайда болды және бірге дамиды	Сикырлы қарындаш, логикалық тапсырмалар, «Монгол» ойыны, «Игровизор», тосын сәт, 	1 20.12
16	«Кішкентай тапқырлар»	Білімділік Ойлау, көріп тану, есте сақтау қабілеттерін арттыру. Белсенділікке, шапшаңдыққа, кеңістікті бағдарлай білуге үйрету Дамытушылық Балалардың есте сақтау қабілетін дамыту. Тәрбиелік Қоршаған ортаға оң көзқараспен қарауына ықпал етіп, қарым-қатынас мәдениетіне тәрбиелеу.	Логикалық тапсырмалар, «Танграм», «Игровизор», кейіпкер 	1 27.12
17	«Тапқырларға тапсырма»	Білімділік Балаларды логикалық тапсырмалар арқылы білімін бекітіп, сезімталдық, есте сақтау қабілеттерін дамыту, ойыншықтардың түр-түсін, пішінін, сипаттап айтып бере білуге дағдыландыру.	Логикалық тапсырмалар, сызба тапсырмалар, «Танграм» ойыны, «Игровизор».	1 17.01
18	«Көңілді	Білімділік Балалардың ойлау қабілеттерін,	Сызба тапсырмалар, логикалық тапсырмалар,	1

	тапқырлар»	зейінін тапсырмалар арқылы тұрақтандыру, байқампаздыққа баулу. Тәрбиелік: Қоршаған ортаға оң көзқараспен қарауына ықпал етіп, қарым-қатынас мәдениетіне тәрбиелеу.	«Монгол» ойыны, «Игровизор», кейіпкер 	24.01
19	« Бақаның қызықты тапсырмалары»	Дамытушылық Балалардың есте сақтау қабілетін дамыту Балалардың заттардың белгілеріне қарай салыстыру, кеңістікте орналасу қалпын анықтау. Топтастырылған бейнені таба білуге машықтандыру.	Бөлме сызбасы, асықтар, ребустар, логикалық тапсырмалар, «Монгол» ойыны, «Игровизор» 	1 31.01
20	«Логика сыры»	Білімділік Балалардың ақыл-ой қабілеттерін тапсырмалар арқылы арттыру. Логикалық тапсырмалар арқылы зейінін дамыту. Тәрбиелік: Қоршаған ортаға оң көзқараспен қарауына ықпал етіп, қарым-қатынас мәдениетіне тәрбиелеу.	Сызба тапсырмалар, логикалық тапсырмалар, «Коломбовое яйцо», «Игровизор» 	1 14.02
21	«Ұлудың көңілді тапсырмасы»	Білімділік Балаларды сөзжұмбақтарды шеше білуге дағдыландыру, заттардың ұқсастығын ажырата білу, ойлау қабілеттерін арттыру. Дамытушылық Балалардың есте сақтау қабілетін дамыту	Сызба тапсырмалар, логикалық тапсырмалар, сөзжұмбақ, «Коломбовое яйцо», Кейіпкер, Ұлу, «Игровизор» 	1 21.02
22	Ойнап жүріп, ойлайық!	Білімділік Балалардың зиянын қызықты тапсырмалар арқылы жетілдіру, логикалық есептерді орындай	сызба тапсырмалар, логикалық тапсырмалар, «Коломбовое яйцо», «Игровизор» кейіпкер	1 28.02

		білуге дағдыландыру.		
23	«Ойлан тап»	Білімділік Ғажайып саяхат арқылы балалар қиялдарын шыңдау. Баланың логикалық ойлау қабілетін дамыту, тапқырлығын арттыру. Тәрбиелік: Қоршаған ортаға оң көзқараспен қарауына ықпал етіп, қарым-қатынас мәдениетіне тәрбиелеу.	Сызба тапсырмалар, сандар, логикалық тапсырмалар, «Коломбовое яйцо» ойыны ,«Игровизор», «Кейіпкер» 	1 07.03
24	«Ойнайық, шешпей оны қоймайық»	Білімділік Балалардың есте сақтау қабілеттерін арттыру, Дамытушылық Логикалық ойлау қабілеттерін дамыту. Қисынды есептерді шығара отырып, баланың логикалық ойлау қабілетін дамыту	Сызба тапсырмалар, сандар, логикалық тапсырмалар, «Танграм», «Игровизор»	1 14.03
25	«Тез ойла, ойна!»	Білімділік Балалардың ретімен орналастыра білу түсініктерін арттыру, санамақтар арқылы сандарды айта білуге, логикалық ойлау қабілеттерін арттыру. Дамытушылық Балалардың есте сақтау қабілетін дамыту	Сызба тапсырмалар, логикалық тапсырмалар, «Коломбовое яйцо» ойыны , «Игровизор»	1 04.04
26	« Математика әлемінде»	Білімділік Геометриалық денелерді атау, ажырата білу, берілген жолақшаларды, кейін тура санау қабілеттерін бекіту. Балалардың логикалық ойлау қабілеттерін, тапқырлықтарын дамыту, достыққа тәрбиелеуге, ойын түрде білімдерін тиянақтау. Дамытушылық Мидың белсенді жұмыс істеуін, есте сақтау қабілетін дамыту.	логикалық тапсырмалар, сызба тапсырмалар, сандар, «Монгол» ойыны ,«Игровизор», кейіпкер 	1 11.04

27	«Кім жылдам?»	Білімділік Балалардың санау дағдыларын одан әрі дамыту, уақыт жайында қарапайым, түсініктерін бекіту. <i>Тәрбиелік:</i> Қоршаған ортаға оң көзқараспен қарауына ықпал етіп, қарым-қатынас мәдениетіне тәрбиелеу.	Логикалық тапсырмалар, сызба тапсырмалар, сандар, «Танграм» ойыны, «Игровизор»	1 08.04
28	«Пысықтаушы логика жаттығулары»	Білімділік Сан құрамын ажыратудың әр түрлі тәсілдері; ақыл-ой белсенділігін күшейту, Тәрбиелік шапшандылыққа, дәлдікке тәрбиелеу.	Логикалық тапсырмалар, сызба тапсырмалар, сандар, «Танграм» ойыны, «Игровизор»	1 25.04
29	«Бауырсақтың тапсырмалары»	Білімділік Сандар, пішіндер туралы білімдерін жетілдіру. Дамытушылық Логикалық есептерді шығару дағдыларын дамыту.	Логикалық тапсырмалар, сызба тапсырмалар, сандар, «Танграм» ойыны, «Игровизор» 	1 25.04
30	Қызықты тапсырмалар.	Білімділік Заттарды салыстыра білу ұғымын бекіту. Дамытушылық Пішіндер жайлы білімдерін бекіту, логикалық ойлауларын, қиялдарын дамыту. Тәрбиелік: Қоршаған ортаға оң көзқараспен қарауына ықпал етіп, қарым-қатынас мәдениетіне тәрбиелеу.	Логикалық тапсырмалар, сызба тапсырмалар, сандар, «Монгол», «Коломбовое яйцо» ойыны, «Игровизор» Логикалық тапсырмалар, сызба тапсырмалар, сандар, «Коломбовое яйцо» ойыны, «Игровизор»	1 16.05

				
31	«Қызықты математика»	Білімділік Балалардың тәулік мезгілдерін, апта күндерінің жыл айларының реті туралы білімін бекіту Дамытушылық қ ойлау қабілеттерін, қиялдарын дамыту. Ойын тапсырмаларға деген қызығушылықтарын, логикалық ойындар мен шытырман жолдарды пайдалану арқылы балалардың есте сақтау қабілетін дамыту	Логикалық тапсырмалар, сандар, сызба тапсырмалар, сандар, «Коломбовое яйцо» ойыны, «Танграм» «Игровизор», кейіпкер логикалық тапсырмалар, сызба тапсырмалар, сандар, «Коломбовое яйцо» ойыны «Игровизор» 	1 16.05-
32	Не білдім, не үйрендім?	Білімділік Қызықты тапсырмалар арқылы алған білімдерін қайталау; есептеу дағдыларын жаттықтыру; геометриялық пішіндер және геометриялық денелер туралы білімдерін бекіту; Дамытушылық баланың тілін, ойын танымдық қабілетін дамыту. Тәрбиелік: Қоршаған ортаға оң көзқараспен қарауына ықпал етіп, қарым-қатынас мәдениетіне тәрбиелеу.	Логикалық тапсырмалар, сызба тапсырмалар, сандар, «Танграм», «Коломбовое яйцо» ойыны «Игровизор» 	1 23.05
	Барлығы			33

Қорытынды

Қазіргі уақыттың негізгі талаптарының бірі – білімді әлемнің бүтіндей бейнесін қабылдай алатын, логикалық ойлауы дамыған жаңаша, тәуелсіз ойлай алатын шығармашыл адамға айналдыру.

Шығармашылық тапсырмалар балалардың жаңа бір нәрсені ашуы, яғни оқушы өзін белгілі бір жаңалықтардың авторы ретінде сезінеді. Бұл оған белгілі бір пән төңірегіндегі қызығушылығын жүзеге асыруға мүмкіндік береді. Яғни, баланы өзіне тарта, баули түседі.

Пайдаланылған әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

1. «Игровые занимательные задачи для дошкольников». З.А.Михайлова, 1990 г.
2. Психологиялық тапсырмалар мен ойын, жаттығулар. Жұмабекова Ф. 2003 ж.
3. Дидактические игры и упражнения по сенсорному воспитанию дошкольников, 1978 г.
4. Мектеп жасына дейінгі балалардың логикалық ойлау қабілеттері, 2003
5. «Бала мен балабақша» 2007 ж. №8 Журнал

Қосымша әдебиеттер:

1. Б. Байжұманов. Оқушылардың психикалық даму ерекшеліктері. Бастауқыш мектеп, №12, 1998ж.
2. Балаңыз мектепке дайын ба? Балалар әдебиеті, 2006 ж
3. Мектептегі психологиялық әдістемелік құрал, Астана 2005 жыл
4. .Бастауыш мектеп, №11-2008 жыл
5. Қазақстан мектебі №11-12, 2008 жыл
6. Логикалық ойлау қабілетін дамыту №11, 2008, 53-54 бет